

**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра права та публічного управління

**ОСНОВИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань: ***081 «Право»***

Спеціальності: ***081 «Право»***

Освітньо-професійна програма

бакалавр права

Освітній рівень

перший (бакалаврський)

Вид дисципліни

базова (обов'язкова)

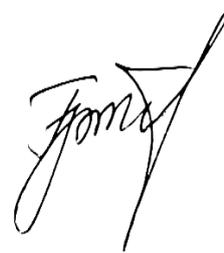
Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Івано-Франківськ-2023

ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри права
Протокол № 6 від 30 січня 2023 р.

Розробник: Гуменюк Т.І., д.і.н., проф., професор кафедри права

Гарант ОП

Ігор ОГЕРУК

Контактний телефон викладача	+38 (097)330 57 05
e-mail	tetiana.humeniuk@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	Кафедра права, ауд. 304
Посилання на сайт УКД	https://ukd.edu.ua

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ СИЛАБУСУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта освітньої програми

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна інформація про дисципліну. Основи наукового пізнання покликана допомогти студентам зрозуміти основні закономірності пізнавального процесу, а також набути усвідомлення того факту, що пізнання даних закономірностей виступає наслідком багатовікового розвитку філософських та наукових знань.

Місце дисципліни освітній програмі. Вивчення даної навчальної дисципліни студент розпочинає, прослухавши такі навчальні дисципліни, як теорія критичного мислення, теорія держави і права.

Цілі та зміст.

Основні завдання:

- формування у студентів уявлення про людське пізнання, про його природу і соціальні функції, розуміння ними загальних закономірностей пізнавального процесу, фундаментальних проблем пізнання;
- відповідно до вимог професійної наукової діяльності, досягнення усвідомлення студентами суті самого поняття «наука», знань основних етапів її еволюції, ознайомлення студентів з понятійно-категоріальним апаратом і з основними дефініціями та концепціями теорії пізнання;
- засвоєння необхідних знань щодо змісту методологічних принципів, підходів, прийомів, які сформовані в межах гносеології як філософської дисципліни та які застосовуються в науковому пізнанні;
- формування та вдосконалення розуміння студентами закономірності існування та особливостей функціонування наукового пізнання в сучасному суспільстві.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні **знати:**

основні поняття гносеології; специфіку пізнання як предмета філософського аналізу; основні проблеми, напрями та традиції теорії пізнання, висвітлені в історії філософії; сутність та специфіку наукового пізнання; основну проблематику наукового пізнання в філософії науки; особливості та шляхи становлення соціально-гуманітарного пізнання; форми та методи пізнавальної діяльності.

вміти:

систематизувати знання з проблем теорії пізнання; усвідомлювати предметну сферу теорії пізнання, різноманітності форм і методів пізнання та їх взаємодію із соціокультурною реальністю; зрозуміти сучасні філософсько-наукові підходи до пізнання, специфіку соціально гуманітарного пізнання; формувати навички самостійного використання пізнавальних операцій шляхом опрацювання й обговорення текстів найвидатніших представників філософії та науки, які вплинули на формування фундаментальних засад теорії пізнання, зрозуміти діалектику пізнавального процесу, його стадіальність, взаємозв'язок окремих аспектів і етапів даного процесу.

Мета дисципліни - сприяння розвитку наукового світогляду студентів шляхом вивчення поглибленого пізнавального процесу та пізнавального ставлення людини до світу. Вивчення дисципліни «Основи наукового пізнання» надасть студентам можливість з'ясувати соціокультурні детермінанти, що обумовлюють процес пізнання, розуміти логіку пізнавального процесу, його стадійність, самостійно отримувати та формувати нові знання з використанням відповідної методології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти будуть знати як визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин; пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів; застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Професійні компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі внаслідок вивчення навчальної дисципліни «Основи наукового пізнання» (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів вказані відповідно до освітньої програми “Право”, введеної в дію ЗВО “Університет Короля Данила” 01.09.2022 року)

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва результату навчання
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин ПРН2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми
ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	
ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	
ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій	
СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.	
СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	1	
Семестр	2	
Кількість кредитів ECTS	6	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	30 год.

	семінари	30 год.
Самостійна робота		90 год
Форма підсумкового контролю	екзамен	30 год.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
Історія вчень держави і права	Теорія критичного мислення
Філософія права	Юридична деонтологія
	Загальні навчальні правничі компетентності

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. НАУКА ЯК КУЛЬТУРНО-ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ФЕНОМЕН

Тема 1. Наука як особлива форма соціальної діяльності (2 год.).

1. Сутність науки, її ознаки та значення
2. Мета, об'єкт, предмет дослідження та завдання науки
3. Основні елементи науки як системи знань.
4. Класифікація наук.

Тема 2. Генезис та еволюція науки (2 год.).

1. Історичні етапи розвитку науки. Історична модель розвитку наукового знання
2. Основні етапи розвитку науки зі своїми зразками (парадигмами) її розвитку. Особливості класичної науки.
3. Революція в природознавстві в кінці XIX – початку XX ст. і формування некласичної науки.
4. Постнекласична наука як прояв постмодерну.

Тема 3. Логіка й методологія науки (2 год.).

1. Наукове знання як система, що розвивається.
2. Різноманіття формальних типів та рівні організації наукового знання.
3. Структура теоретичного знання.
4. Складові процесу теоретичного пізнання.

Змістовний модуль 2. ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Тема 4. Основи гносеології та методології науки (4 год.).

1. Процес пізнання як системний феномен: об'єкт, суб'єкт, засоби пізнання.
2. Принципи наукового пізнання.
3. Специфіка форм пізнання.
4. Проблема істини наукового пізнання.

Тема 5. Методи наукового пізнання (4 год.).

1. Поняття методу, методики, методології.
2. Ознаки наукових методів.
3. Основні підходи до класифікації методів наукового пізнання.

Тема 6. Теоретичний та емпіричний рівні наукового пізнання (4 год.).

1. Специфіка емпіричного пізнання і його методи.
2. Специфіка теоретичного знання і його методи.
3. Структура і функції наукової теорії.

Змістовний модуль 3. МЕТОДИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Тема 7. Рівень спеціальних методів наукових досліджень (4 год.).

1. Спеціальні методи наукового пізнання.
2. Дисциплінарні та міждисциплінарні методи.
3. Поняття методологічного підходу.

Тема 8. Організація наукового дослідження (4 год.).

1. Логіка, стадії та етапи наукового дослідження.
2. Організація й планування наукового дослідження.
3. Зміст підготовчої, емпірико-теоретичної та праксеологічної стадій наукового дослідження.
4. Види наукових досліджень.

Тема 9. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності (4 год.).

1. Академічна доброчесність як міждисциплінарна категорія. Фундаментальні цінності академічної доброчесності.
2. Академічна доброчесність як сукупність етичних принципів та правил. Формалізація видів порушень АД (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання).

Перелік тем семінарських занять

Тема 1. Наука як особлива форма соціальної діяльності (2 год.).

1. Сутність науки, її ознаки та значення
2. Мета, об'єкт, предмет дослідження та завдання науки
3. Основні елементи науки як системи знань.
4. Класифікація наук.

Тема 2. Генезис та еволюція науки (2 год.).

1. Історичні етапи розвитку науки. Історична модель розвитку наукового знання

2. Основні етапи розвитку науки зі своїми зразками (парадигмами) її розвитку. Особливості класичної науки.
3. Революція в природознавстві в кінці XIX – початку XX ст. і формування некласичної науки.
4. Постнекласична наука як прояв постмодерну.

Тема 3. Логіка й методологія науки (2 год.).

1. Наукове знання як система, що розвивається.
2. Різноманіття формальних типів та рівні організації наукового знання.
3. Структура теоретичного знання.
4. Складові процесу теоретичного пізнання.

Змістовний модуль 2. ПРОБЛЕМИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Тема 4. Основи гносеології та методології науки (4 год.).

1. Процес пізнання як системний феномен: об'єкт, суб'єкт, засоби пізнання.
2. Принципи наукового пізнання.
3. Специфіка форм пізнання.
4. Проблема істини наукового пізнання.

Тема 5. Методи наукового пізнання (4 год.).

1. Поняття методу, методики, методології.
2. Ознаки наукових методів.
3. Основні підходи до класифікації методів наукового пізнання.

Тема 6. Теоретичний та емпіричний рівні наукового пізнання (4 год.).

1. Специфіка емпіричного пізнання і його методи.
2. Специфіка теоретичного знання і його методи.
3. Структура і функції наукової теорії.

Змістовний модуль 3. МЕТОДИ НАУКОВОГО ПІЗНАННЯ

Тема 7. Рівень спеціальних методів наукових досліджень (4 год.).

1. Спеціальні методи наукового пізнання.
2. Дисциплінарні та міждисциплінарні методи.
3. Поняття методологічного підходу.

Тема 8. Організація наукового дослідження (4 год.).

1. Логіка, стадії та етапи наукового дослідження.
2. Організація й планування наукового дослідження.
3. Зміст підготовчої, емпірико-теоретичної та праксеологічної стадій наукового дослідження.
4. Види наукових досліджень.

Тема 9. Сутність і фундаментальні цінності академічної доброчесності (4 год.).

1. Академічна доброчесність як міждисциплінарна категорія. Фундаментальні цінності академічної доброчесності.
2. Академічна доброчесність як сукупність етичних принципів та правил. Формалізація видів порушень АД (академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання).

Зміст самостійної роботи студента

Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни «Основи наукового пізнання»

Найменування видів роботи	Розподіл годин
Самостійна робота, год, у т.ч.:	90
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	30
Підготовка до поточного тестування	2
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення:	58
1. Поняття методу і методології в філософії та науці.	4
2. Методологічні засади наукової діяльності: постулати, закони, принципи, підходи, парадигми тощо.	2
3. Філософські методи пізнання й особливості їх застосування в науковому дослідженні.	4
4. Основні вимоги до наукового методу пізнання.	4
5. Рівні й структури наукової методології.	4
6. Емпіричні методи наукового пізнання.	4

7. Теоретичні методи наукового пізнання.	4
8. Загальнологічні методи наукового пізнання.	4
9. Філософсько-методологічні основи постнекласичної науки: логічні операції і дії.	4
10. Постнекласична методологія теоретичного рівня наукового пізнання: основні підходи і методи.	2
11. Нові стратегії наукового пошуку в методології дослідження складних систем.	4
12. Специфіка філософського осмислення техніки і технічних наук.	2
13. Моральний вимір науки і техніки. Науковий етос та відповідальність ученого.	2
14. Конструювання, проектування й оптимізація як основні методи науково-технічного пізнання.	4
15. Роль моделювання в науковому пізнанні.	2
16. Інженерна діяльність як творчий процес. Методи інженерної творчості.	2
17. Поняття технології. Взаємозв'язок техніки і технології.	2
18. Технологічний розвиток суспільства і технологічні способи виробництва.	4
19. Діалектика та синергетика. Синергетична логіка - логіка нелінійного процесу «порядок з хаосу».	2
20. Інформаційні освітні технології як основа інформатизації освіти.	2
	2
	2
	2
	2

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані. Дозволяється вільне відвідування лекцій студентам за індивідуальним графіком навчання. Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Під час виконання письмових тестових завдань недопустимо порушення академічної доброчесності. Студент повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до інших учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду УКД, виконувати графік навчального процесу.

Оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів відповідно до «Положення про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів» розглядає та вирішує перший проректор або проректор з навчальної роботи на підставі заяви студента або подання декана.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
<p>ПРН1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин</p>	<p>Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення. Практичні методи: дослідні роботи, практичні роботи. Індуктивний, дедуктивний, аналітичний, узагальнення, конкретизація, виокремлення основного, дослідницький. Методи самостійної роботи вдома. Інтерактивний метод: кейс-метод.</p>	<p>Поточний контроль, тестовий контроль, екзамен</p>
<p>ПРН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання</p>	<p>Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення, бесіда. Наочні методи: комп'ютерні і мультимедійні методи. Практичні методи: вправи, дослідні роботи, практичні роботи. Індуктивний, дедуктивний, аналітичний, синтетичний, порівняння, творчий, проблемно-пошуковий, дослідницький. Методи самостійної роботи вдома. Робота під керівництвом викладача. Інтерактивні методи: кейс-метод, мозковий штурм.</p>	<p>Поточний контроль, тестовий контроль, екзамен</p>
<p>ПРН4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми</p>	<p>Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення. Практичні методи: дослідні роботи, практичні роботи. Індуктивний, дедуктивний, аналітичний, узагальнення, конкретизація, виокремлення основного, дослідницький. Методи самостійної роботи вдома. Інтерактивний метод: кейс-метод.</p>	<p>Поточний контроль, тестовий контроль, екзамен</p>

	<p>Словесні методи: лекція, розповідь-пояснення.</p> <p>Практичні методи: дослідні роботи, практичні роботи. Індуктивний, дедуктивний, аналітичний, узагальнення, конкретизація, виокремлення основного, дослідницький. Методи самостійної роботи вдома. Інтерактивний метод: кейс-метод.</p>	

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю (екзамена) – регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів», яке розміщено на сайті університету в розділі «Публічна інформація»: <https://cutt.ly/q2HhHwk>

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали - “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять. Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Студенти повинні мати оцінки з не менше 50% аудиторних занять.

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 бали і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і, на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру

До підсумкового контролю допускаються всі студенти, які виконали вищевказані вимоги.

Підсумковий контроль знань у формі екзамену проводиться у вигляді комп'ютерного тестування. За результатами підсумкового контролю студент може отримати 40 балів.

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу. Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (національної шкали, 100-бальної

шкали й шкали ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань студентів

Шкала ЄКТС	Шкала в балах	Національна шкала
A	90 –100	відмінно
B	83–89	дуже добре
C	76–82	добре
D	68–75	задовільно
E	60–67	достатньо
FX	35–59	незадовільно
F	1–34	неприйнятно

Підсумкова екзаменаційна оцінка студента може бути зменшена викладачем на 25% у випадку невиконання мінімальних вимог поточного контролю. Це рішення доводиться до відома студента, як правило, на останньому семестровому занятті з даної дисципліни.

Підсумкова екзаменаційна оцінка студента може бути збільшена (але не більше, ніж на 20 балів) навчальною частиною університету по дисципліні, за профілем якої студент веде результативну наукову роботу, на підставі подання проректора з наукової роботи.

Додаткові бали, на які збільшується або зменшується підсумкова екзаменаційна оцінка, виставляються у відомість тільки при умові позитивної здачі екзамену(заліку).

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Порядок повторного проходження контрольних заходів передбачає при підсумковому (семестровому) контролі:

- можливість підвищення рейтингу студента на екзаменаційній сесії шляхом одноразової повторної перездачі, попередньо повідомивши про це викладача з відповідної дисципліни та подавши заяву в деканат факультету. Одержаний при підвищенні рейтингу результат буде остаточним при виставленні підсумкової екзаменаційної оцінки;

- право на два перескладання академічних заборгованостей;

- право на повторне вивчення дисципліни. У цьому випадку відповідний навчальний компонент відноситься до індивідуального навчального плану наступного навчального періоду.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.

4. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/848-19>
5. Закон України «Про науково-технічну інформацію» № 3322-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1993, № 33, ст.345. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>
6. Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки: Закон України від 11 липня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 48. Ст. 253
7. Цивільний кодекс України. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
8. Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти. Документ v-650729-18, поточна редакція. Прийняття від 23.10.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n13>

Основна та додаткова література

1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених / За загальною редакцією Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро: ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
2. Білецький Б. Основи наукових досліджень: категорії, поняття, терміни, нормативні документи : навч. посіб.-довід. / Б. Білецький, О. Добржанський. Чернівці : Технодрук, 2010. 380 с.
3. Білоусова Т. П. Теорія і практика підготовки наукової роботи : навчальний посібник / Т. П. Білоусова. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2008. 244 с.
4. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу. К. : Центр учб. літ., 2014. 142 с.
5. Горовий В., Горова С. Електронні інформаційні технології в задоволенні інформаційних запитів вітчизняної науки. *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського*. К. : НБ України ім. В. Вернадського, 2021. Вип. 61. Стратегічні комунікації та глобальний інформаційний простір. С. 9-18.
6. Грудніна Н. Бібліографічне оформлення наукових праць. *Бібліотечний вісник*. 2016. №3. С. 47-50.
7. Гуроров О. І. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. Харків, 2017. 272 с.
8. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень: Навчальний посібник. Харків: Право, 2017. 448 с.
9. Даренський О. М. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / О. М. Даренський, Д. А. Фаст, Д. О. Потапов. Харків : УкрДУЗТ, 2016. 78 с.
10. Дейниченко Г. В., Постнов Г. М. Методологія і організація наукових досліджень: навчальний посібник. Харків : ХДУХТ, 2014. 115 с.
11. Добко Т. Академічна культура та доброчесність, як соціальний капітал сучасного університету / Т. Добко, В. Турчиновський. Академічна чесність як основа сталого університету : моногр. К. : Таксон, 2016. С. 37-51.
12. Добронравова І. С. Філософія і методологія науки: підручник. К., 2008. 223 с.
13. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, апробація): навч. посіб.; за ред. А.А. Мазаракі. - 2-ге вид., доп. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. 296 с.
14. Каламбет С.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. / С.В. Каламбет, С.І. Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с
15. Карамішева Н. В. Логіка. Пізнання. Евристика: посіб. для студ. та аспір. Львів: Астролябія, 2002. 352 с.
16. Кельман М. С. Наука і методологія: розмаїття наукового пізнання. Форум права. 2015. № 4. С. 106–109.
17. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. К. : Слово, 2009. 240 с.
18. Кодекс честі академічної спільноти. URL: <http://tnpu.edu.ua/naukovarobota/>

public%20information/Kodeks_chesti.pdf

19. Кодекс корпоративної культури. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/kodeks
20. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. 2-ге вид. випр. та допов. К. : Центр учб. л-ри, 2011. 144 с.
21. Конверський А. Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів. К. : Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
22. Корягін М. В., Чік М. Ю. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Аперта, 2019. 492 с.
23. Кривуша О. Л. Науковий плагіат як розповсюджений різновид, порушення академічної доброчесності. Академічна доброчесність: виклики сучасності. Збірник наукових есе учасників дистанційного етапу наукового стажування для освітян / Головний редактор Ю. М. Главчева. Варшава, 2019. С. 89-93.
24. Кримський С. Б. Наука як феномен цивілізації. *Вісник НАН України*. 2003. № 3. С. 7–20.
25. Кун Томас. Структура наукових революцій. К.: Port-Royal, 2001. С. 156-171. URL: <http://izbornyk.org.ua/kuhn/kuhn13.htm>
26. Куцевський М. О. Історія науки і техніки : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2015. 467 с.
27. Лисий В.П. Діалектика і методи наукового пізнання. *Вісник Львівського національного університету ім. Ів. Франка : філософські науки*. Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Ів. Франка, 2010. Вип. 13. С. 20–28.
28. Малигіна В. Д. Методологія наукових досліджень : монографія / В. Д. Малигіна, О. Ю. Холодова, Л. М. Акімова. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.
29. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2017. 136 с.
30. Манжул І. В. Визначення методів пізнання в науковій літературі. С. 11-17. URL: bmju_2012_11_4.pdf
31. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
32. Мельник В. Наука в сучасному світі : проблеми об'єктивності та релятивності. *Вісник Львівського університету*. Серія філософські науки. 2012. Вип. 15. С. 2-13 с.
33. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. / О. П. Кириленко, В. В. Письменний, Н. М. Ткачук та ін. ; за ред. О. П. Кириленко. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 196 с.
34. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник / І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.
35. Михайличенко О.В. Історія науки і техніки: Навчальний посібник: СумДПУ, 2013. 346 с.
36. Наука як частина культури : доповідь академіка НАН України, директора Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України М. В. Поповича. *Вісник Національної академії наук України*. 2007. № 6. С. 49–54.
37. Наукознавство у системі професійної підготовки студентів : навчальний посібник / П. Д. Плахтій, А. І. Шинкарук, В. А. Гурський, Л. Г. Любінська. Кам'янець-Подільський : ПП Буйницький О. А., 2006. 132 с.
38. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
39. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / за заг. ред. Т. В. Гончарук. Тернопіль, 2014. 272 с.
40. Основи наукових досліджень: конспект лекцій / укладач Е. В. Колісніченко. Суми: Сумський державний університет, 2012. 83 с.
41. Остапчук М. В., Рибак А. І., Ванюшкін О. С. Методологія та організація наукових

- досліджень: підручник. Одеса: Фенікс, 2014. 375 с.
42. Отич О. «Три кити» науки : наукове пізнання - наукове дослідження - наукове знання. Післядипломна освіта в Україні. С. 3-10.
43. Пілюшенко В. Л., Шкрабак І. В., Славенко Е. І. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навчальний посібник. Київ: Лібра, 2004. 344 с.
44. Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_academich_dobroches.
45. Положення про Комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_grupu_dobrochesn.pdf
46. Положення про групу сприяння академічній доброчесності. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/academ_dobrochesnist/polozhennia_pro_grupu_dobrochesn.pdf
47. Положення про запобігання і виявлення плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів вищої освіти. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2018/Polozhennia_pro_zapobihannia_i_vyjavlennia%20plahiatu_ta_inshykh_vydiv_akademichnoi_nechesnosti_u_navchalnii_ta_naukovo-doslidnii%20roboti_ZVO.pdf
48. Пунченко О. П. Методологічні новації у сучасному науковому пізнанні. *Гуманітар. вісн. ЗДА*. 2014. №57. С. 27–37.
49. Решетов О. О., Кирильчук З. В., Стежко З. В. Наукове пізнання. Проблема істини. Роль практики. *Наукові записки* : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2012. Вип. 12, ч. 1. С. 45-48.
50. Решетов О. О., Кирильчук З. В., Стежко З. В. Гносеологія. Емпіризм та раціоналізм. *Наукові записки* : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ, 2009. Вип. 9. С. 37-39.
51. Різун В. Методи наукових досліджень у журналістикознавстві: навч. посіб. / В. Різун, Т. Скотникова. 2-ге вид., перероб. і доп. К. : Преса України, 2008. 144 с.
52. Рубанець О. М. Сучасні аспекти людиномірності в розвитку постнекласичної науки. *Вісник НТУУ «КПІ», Філософія. Психологія. Педагогіка*. 2007. № 2. С. 42-46.
53. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? URL: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>.
54. Сидоренко Л. І. Аксиологія постнекласичної науки. Сучасна українська філософія: традиції, тенденції, інновації : зб. наук. праць / відп. ред. А.С. Конверський, Л.О. Шашкова. К., 2011. С. 204-222.
55. Стеценко М. С. Основи науково-дослідної роботи: конкурентно-спроможне подання результатів наукової та творчої діяльності: навч.-практ. посібник / М. С. Стеценко, Ю. І. Палеха ; за ред. Ю. І. Палехи. К. : Ліра-К, 2018. 208 с.
56. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів: Практичний посібник / Авторський колектив: В. Майборода, О. Ярошенко, Ю. Скаба; за редакцією О. Ярошенко. К.: Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 174 с.
57. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / Ун-т менедж. освіти НАПН України. Харків : УМО, 2014. 408 с.
58. Фаренік С. А. Логіка і методологія наукового дослідження / С. Фаренік; Укр. Акад. держ. упр. При Президентові України. К. : Вид. УАДУ, 2000. 340 с
59. Філософія : Навчальний посібник / Т. О. Сілаєва, Н. В. Гнасевиц, Г. О. Орендарчук, З. С. Сокол / За ред. Т. О. Сілаєвої. Тернопіль : Астон, 2008. 245 с.
60. Цехмістрова Г. С. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.
61. Шаравара Т. О. Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами: навч. посібник для аспірантів. К. Ліра-К., 2017. 256 с.
62. Шевченко В. І. Концепція пізнання в українській філософії. К., 1993. 168 с.

63. Шевчук Р. М. Методологія наукового пізнання: від явища до сутності. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2016. № 1. С. 31-45.
64. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. Харків : ХДАК, 1998. 288 с.
65. Шинкарук В. І. Філософський енциклопедичний словник. Київ: Абрис, 2002. 752 с.
66. Шишкіна Є. К., Носирєв О. О. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. Х.: Вид-во «Діса плюс», 2014. 200 с.
67. Шліхта Н., Шліхта І. Методичні рекомендації та програма курсу «Основи академічного письма». URL: <http://www.saiup.org.ua/resursy/osnovy akademichnogo-pysma-metodychni-rekomendatsiyi-ta-programa-kursu/>
68. Щудло С., Заболотна О. Трансформаційний потенціал емпіричних досліджень для вищої освіти : міф чи реальність. *Вища освіта України*. 2017. № 3. С. 50-56.
69. Юрченко С. О. Основи наукових досліджень : навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» / С. О. Юрченко, О. Є. Юрченко Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 204 с.